

ZARES – socialno liberalni

Župančičeva 8
SI-1000 Ljubljana
t: 01/24 28 750
f: 01/24 28 753
pisarna@zares.si
www.zares.si

Ljubljana, 4.11.2011

PROGRAMSKE PRORITETE ZA MANDAT 2011 -2015

Zares je pred volitvami 1. 2008 pripravila **celovit politični program** (<http://www.zares.si/program/>), ki po posameznih vsebinskih področjih predstavlja analizo stanja in predloge ukrepov. Ta program smo posodobili in prilagodili spremenjenim razmeram ter uresničenim nalogam v iztekajočem mandatu.

Posebej pomemben del naših programskih prizadevanj pa predstavlja tudi **Manifest za odgovorno ekonomijo** (<http://www.zares.si/manifest-za-odgovorno-ekonomijo/>), ki smo ga sprejeli na konvenciji stranke 15. oktobra v Ljubljani. Manifest je predvsem analiza razlogov za gospodarsko krizo in predlog politik ter ukrepov za izhod iz nje.

Programske prioritete so izbor najnujnejših ukrepov iz obeh dokumentov.

1. INVESTICIJSKI ZAGON

V stranki Zares - socialno liberalni od januarja letos, ko smo pripravili dokument **Za odpravo blokad** (<http://www.zares.si/za-odpravo-blokad/>), zavračamo kot napačno in dokazano nedelujočo v EU sprejeto politiko krčenja, rezanja in stiskanja. Trdno smo prepričani, da finančna konsolidacija ne sme biti pomembnejša od obnove gospodarske aktivnosti in da bančni sistem ne sme biti pomembnejši od realnega gospodarstva.

Slovenija mora v EU poiskati zaveznike za podporo podaljšanju roka, v katerem je treba zmanjšati proračunski primanjkljaj na t. i. maastrichtske kriterije iz l. 2013 na l. 2018. V tem času je treba s pametnim investiranjem v ljudi, predvsem v njihovo znanje, pa tudi v realno gospodarstvo in infrastrukturo, dvigniti gospodarsko aktivnost.

Kako do virov za tak investicijski zagon:

a) **Dvig zgornje** (ne pa tudi spodnje, ker bi s tem prizadeli socialno občutljive sloje) **stopnje DDV do 2 odstotni točki**.

b) **Prodaja deleža v NLB** (čas prodaje je seveda odvisen od cene, ki jo je mogoče doseči), **dokapitalizacija SID banke in njeno preoblikovanje v razvojno banko**, ki podpira vlaganja v infrastrukturo in realno gospodarstvo (ne pa npr. prevzeme in finančne naložbe).

c) **Uzakonitev stanovanjske kreditne sheme za mlade, na podlagi državnih obveznic**. Obveznice odkupijo kreditojemalci in služijo kot garancija za kredit pri poslovni banki. Obveznica je 25-letna, v celoti se izplača po izteku tega obdobja. Poleg tega, da država s prodajo dobi sredstva, ki jih po zakonu usmeri v banke, ima zakon še druge ugodne učinke. Najpomembnejši je, da mladim zagotavlja ugodne kredite (banki plačujejo le obresti, ker se glavnica poravnava z izplačilom obveznice).

d) **Koriščenje EU sredstev iz nove finančne perspektive (2013 – 2020)**. Sloveniji bo v tem obdobju na razpolago 2,5 mrd EUR.

2. NOVA DELOVNA MESTA

Slovenija je v času krize (od leta 2008) izgubila približno 60.000 delovnih mest. Predlagamo:

a) **1 odstotek BDP letno investirati v razvoj zelenih tehnologij in zelenih projektov**. Te tehnologije in projekti so predvsem na področju širitve javnega prometa, energetske obnove zgradb, nizkoogljičnih tehnologij, obnovljivih virov tehnologije. Te investicije so vir bolj zahtevnih delovnih mest in

zares

s tem hitrejšega, pa tudi bolj trajnostnega gospodarskega razvoja.

b) **Z zeleno davčno reformo prenesti del davčnega bremena iz obdavčitve dela na obdavčitev onesnaževanja, porabe energije, naravnih virov in surovin.** Seveda pa bo treba zagotoviti, da - ob nižji obdavčitvi dela - bruto plače ne ostanejo nespremenjene, saj bo sicer učinek ukrepa na povečanje zaposlovanja ničen.

c) **Spodbude kooperativam, socialnim podjetjem in solastništvu zaposlenih,** ker je praksa pokazala, da so te lastninske oblike bolj odporne na krize in v krizah manj odpuščajo delavce. **Socialno ekonomijo je treba z 2 % BDP dvigniti na evropsko raven, tj. na 10 % BDP.**

d) **Povečevati sredstva za raziskave in razvoj do 3,6 % BDP – od tega 1,2 % iz javnih virov.** Nadaljevati s povezovanjem inovativnih potencialov podjetij z znanstvenimi institucijami.

3. USTAVITI POVEČEVANJE NEENAKOSTI

V Sloveniji je dohodkovna neenakost nižja od EU povprečja. Vendar pa so tudi pri nas trendi v zadnjih 20 letih podobni, kot v zahodnem svetu v zadnjih 30letih, odkar je začel prevladovati neoliberalni ekonomski model. Neenakost se povečuje. Slovenija je zaradi svoje tradicije na neenakost bolj občutljiva od nekaterih drugih držav; zato ta neenakost, čeprav je nižja kot drugje, postaja moteč razvojni faktor.

Zato predlagamo:

a) **Omejiti razlike med najvišjo in najnižjo plačo v podjetjih na 10:1.** Visoke razlike v plačah znotraj posamezne organizacije demotivirajo zaposlene in ustvarjajo občutek nepravičnosti. To seveda ne preprečuje, da se izjemni dosežki nagradijo iz dobička organizacije, na podlagi letnih ali – še bolje – večletnih dobrih rezultatov.

b) **Dohodninska razbremenitev srednjega razreda in višja obdavčitev najbogatejših.** Sedanjemu najvišjemu davčnemu

zares

razredu s stopnjo 41 % se doda še en davčni razred s stopnjo v višini med 45 in 50 % za dohodke med 50.000 in 75.000 evri; spremeni se višina sedanjih razredov. Potrebno je tudi odpraviti 50 % oprostitev dohodnine od zneska obresti na obveznice, ki jih je upravičenec prejel kot odškodnino v skladu z zakonom o denacionalizaciji.

c) **Zagotoviti, da so prispevki obvezna kategorija pri izplačevanju plač.** S spremembo zakonodaje je treba zagotoviti, da je odlog oziroma obročno plačilo prispevkov za pokojninsko in invalidsko ter zdravstveno zavarovanje prepovedan oziroma so to dajatve, ki jih ni mogoče odlagati ali plačevati na obroke.

d) **Uvedba davka na finančne transakcije.** Ukrep je seveda možen le, če bo sprejet na ravni EU. Namero EU komisije po uvedbi davka podpiramo, saj so države EU bankam v času krize namenile 4600 mrd EUR in je sedaj, ko se te države soočajo z visokim javnim dolgom, nujno in pravično, da banke del te pomoči začnejo vračati.